

ಉಡಕೆಗಿ ಮಾರಕ-ಅಣಬಿ ರೋಗ

ಶಿಲ್ಪಿರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿರಸಿ, ಸಿದ್ದಾಪುರ ಮತ್ತು ಯಲ್ಲಹುಮೆರ ತಾಲುಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳು ಒಮ್ಮೆಂದೊಮ್ಮೆಲ್ಲ ನೆಲಕ್ಕುರುಣಿತಿವೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ರೈತರಿಂದ ಬಂದಾಕ್ಷಣ ಉತ್ತರ ಕೆನ್ನಡ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ರೈತರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟ ನೀಡಿ ಕಾರ್ಯತತರಾದರು. ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ, ಒಂದು ಕೆಡೆ ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿದ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳು, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಕೊಯ್ದು ಆದ ಹಾಗೆ ಕಂಡು ಬಂದ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಒಂದೆಡೆ ಅಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಿ ರೋಗ ಬಂದು ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ, ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿದ ಮರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಗೆ ದರಿಯ ಮಾಡಿ ಮರಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂಬುದು ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಗಳಾದ ಮರೀಗಾರ, ಹಾಸಿರುಕೆಟ್ಟಾರು. ಮತ್ತಿಷ್ಟಾರು, ಕೋಡನೆ ಮಂಟಕೇರಿ, ಜವತಿ, ತಣ್ಣೀರ ಹೊಳ್ಳಿ, ಜಾನ್ನನ್ನೇ, ಭರಕೊಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಳಿಚ್ಚೆನಂತೆ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳು ಒಂದಿಗೆ ಉರುಳಿದ್ದು ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಿರುವಾಗಿದ್ದಿತ್ತು.

ಫೋಲಂಕುಶವಾಗಿ ಹೋಟಗಳನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳು ಒತ್ತೆಯಾದವು

1. ಏಳಿ ಹಾಗೂ ಹಳೆ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಭಾಗದ ಹಸಿರು ಎಲೆಗಳು ಹೋತು ಬಿಧ್ಯಾದ್ಯ ಹಾಗೂ ಕ್ರಮೇಣ ಒಣಗಲಾರಂಭಿಸಿರುವುದು
2. ಹೊಸದಾಗಿ ಬರುವ ಎಲೆಗಳು ಡಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಂಡು ಬಂದು, ಕ್ರಮೇಣ ಚೆಕ್ಕಿದಾಗಿ ಹಳೆ ಅಥವಾ ಕಂಡು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವುದು
3. ರೋಗ ಏಡಿತ ಮರಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಅಡಿಕೆ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಪುರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಡಲವಾಗಿರುವುದು ಹಾಗೂ ರೋಗ ಏಡಿತ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಸೊನೆಗಳ ಗಾತ್ರ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ, ಕಾಯಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಮರಗಳ ಬೇರುಗಳಿಂದ ದುಷಾಸನನೆ ಹೊರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು
4. ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಮರಗಳ ಬುಡದಿಂದ ಕಾಂಡದ ಮೇಲೆ ಆಯ ಅಡಿಗಳ ವರೆಗೆ ಕಂಡು ಬಣ್ಣದ

ಕೆಲೆಗಳು ಕಾರ್ಣಿಕೊಂಡು ಅಂಟುದ್ದುವ ಹೂರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು

5. ರೋಗ ಬಾಧೆಯ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ರೋಗ ಏಡಿತ ಗಿಡದ ಕಾಂಡದ ಬುಡ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟಲಿನಾಕಾರದ ಶಿಲೀಂಧ್ರ (ಅಣಬಿ) ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದು.

ಈ ಮೇಲಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಣಬಿ ರೋಗದ ಇರುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಹರಡುವಿಕೆ ಗಳನ್ನೆಯಾಗಿರುವುದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕಂಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ರೈತರೂಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೂಲಂಕುಶವಾಗಿ ಚಚ್ಚಿಸಿದಾಗ, ಬಸಿಗಳಲುವೆ ಹಾಗೂ ಮೋಡಕಾಂಶಗಳ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ತೋಟದ ಸ್ವೇಮ್‌ಲ್ಯಾಂಗ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸದಿಯವುದೇ ತ್ವರುವ ಕಾರಣವೆಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತು.

ಅಣಬಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಗ್ರಾನೋಡಮಾರ್ಲುಸಿಡಪ್ರೋ (Ganoderma lucidum) ಎಂಬ ಶಿಲೀಂಧ್ರ 4-5 ವರ್ಷ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳ ಒಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದು, ತದನಂತರವ್ಯೇ ತನ್ನ ಇರುವಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊರಡಗತಿಗೆ ತೋರ್ವೆಡಿಸಿ, ಪುರಗಳ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತ ಬಂಧವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಮಗ್ರ ರೋಗ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಣಬಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಅಣಬಿಯಿಂಬ ಮಾರಕ ಶಿಲೀಂಧ್ರ ರೋಗದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಅಂದಿರುತ್ತಿರುವ ಬಾಧಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ

1. ತೇಂಬಡ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮತ್ತು ಹಾಗೂ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾತ್ರ. ತೇಂಬಡ ಮೂರಂಗ ಸುಷ್ಪೃಖಿ ಬಿಡಬೇಕು.
2. ರೋಗ ಒಡಿತ ಮರಗಳನ್ನು ಬೇರು ಸಮೇತ ಕಿತ್ತ, ಬೀಕಿ ಹಜ್ಜೆ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ರೋಗಾಳಿಗಳು ಇತರ ಮರ ಹಾಗೂ ತೇಂಬಡಗಳು ಹಂಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮಾಡುತ್ತವೆ.
3. ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಬಣ್ಣಲ್ಲಿನ ಆಕಾರದ ಆಂಬಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಸುಡಬೇಕು.
4. ತೇಂಬಡಲ್ಲಿ ನೀರು ಬೆಂಬ್ರಿ ಬಿಸಿದು ಹೋಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಗಾಲುವೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು.
5. ರೋಗವು ಬೇರಾಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಹಿತಾರ್ಥ (9X9 ಆಡಿ ಅಂತರಂಗಲ್ಲಿ ಮರಗಳಿಂದ) ತೇಂಬಡಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗ ಒಡಿತ ಮರಗಳ ಸುತ್ತಲೂ, ಎರಡು ಆಡಿ ಯಾರಾದಲ್ಲಿ 30 ಸೆ.ಮಿ. ಅಗಲ ಹಾಗೂ 60 ಸೆ.ಮಿ. ಆಳದ ಕಾಲುವೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಸುತ್ತಮುತ್ತು ಗಿಡಾಳಿಗೆ ರೋಗ ಕರಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗೊಬ್ಬುವುದು.
6. ಪ್ರೇರಣಾತ ನಿರ್ವಹಣೆ : ಮುನ್ಜಾಜನಾ ಶ್ರಮಾಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿ ಮರಕ್ಕೆ 5 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ

ದೇವಿನ ಹಂಡಿ, 50 ಗ್ರಾಂ ತ್ವಿಕ್ರೋಡಾರ್ ಜ್ಯುದಿಕ ಶಿಲೀಂದ್ರನಾಶಕವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸಾಧಾರಣ ಗೊಬ್ಬರದ ಜೂತೆಗೆ ಮಣಿಗೆ ಬೆರೆಸಬೇಕು. ಈ ಚಂಡಿವಟಕೆಯನ್ನು 3 ವರ್ಷ ಸತತವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು.

7. ಮಣಿ ಪರಿಕ್ಷೇಯನಾಥರಿಗೆ ಸುಣಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಪ್ರೇರಣಾತಗಳನ್ನು ಮಣಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು.
8. ಕಂಡ ಸೋರುತ್ತಿರುವ ಭಾಗವನ್ನು ಕಟಿಯಿಂದ ಕೆತ್ತಿ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೋಡೋರ್ ಪೇಸ್ನನ್ನು ಲೇಪಿಸಬೇಕು.
9. ರೋಗ ತಗಲಿದ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಮರಗಳಿಗೆ 10 ಮಿ.ಲೀ. ಕಾಲಿಕ್ಸಿನ ಶಿಲೀಂದ್ರ ವಾತಕವನ್ನು 10 ಮಿ.ಲೀ. ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಬೇರುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಉಣಿಸಬೇಕು (ಈ ತ್ವಿಕ್ರೋಡಾರ್ ರೋಗದ ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ಪ್ರತಿ 3 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮನರಾಖೆರ್ಕಿಸಬೇಕು)

ಈ ಪ್ರೇರಣಾಜ್ಞಿಕಿದ ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೋಗ ಒಡಿತ ಪ್ರೇರಣಾತದಲ್ಲಿ ನಾಮಾಂಶಕವಾಗಿ ಕೃಗೊಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಶಿಲೀಂದ್ರ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತೇಂಬಡಗಾರಿಕ ಬೆಳಿಗಳ ಕುರಿತು ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದರೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಭತ್ತದ ಗಡ್ಡೆಗಳು ತೇಂಬಡಗಾರಿಗೆ ಮಾರಣಾಗ್ಬಿ. ಇದರಿಂದ ಜಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದ್ದರೂ, ಸೂಕ್ತ ಪ್ರೇರಣಾತ ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಸುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬೆಂದು, ಮೊಳೆ ರೋಗ, ಅಂದಿರೋಗ ಹಾಗೂ ಬೇರುಹುಳಿಗಳ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಆನುಭವಿಸುವಂತಾಗಿರುವುದು ವಾಸ್ತವ. ಏಷಿಧ ಬೆಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯಾದ ರೋಗ, ಕೀಟ ಆಘಾತ ಇತರ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಸಹ, ಸೂಕ್ತ ಮುನ್ಜಾಜನಾ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣಾ ಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕವಾಗಿ. ತಜ್ಜರ್ತ ಸಹಾರಿಕ ಸಲಕ ಪದ್ದದು ಕೃಗೊಂಡಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೃಷಿ, ನಿಜ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ್ಯೂ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಂಡಿ ಮಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಮಾನದಾಸ ಮಾನದಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಸುರುದತ್ತ ಹೆಗಡೆ, ಹೆಮಂತ ಹೆಗಡೆ ಮತ್ತು ಎಸ್. ಕಿ. ಮಧು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಶಿರಸ - 581 401 ☎ 08384-228411